

Policy Sävsjö kommun

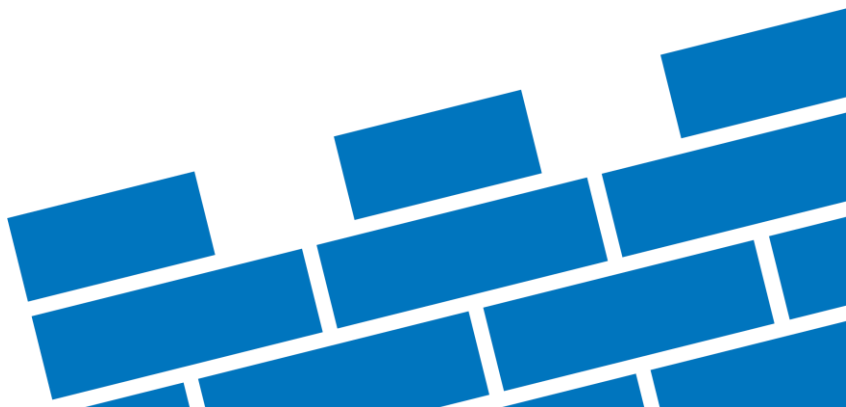
Policy för hållbara byggnader och anläggningar

Hållbarhet vid ombyggnation, nybyggnation och rivning av kommunalt ägda byggnader och anläggningar

Beslutad av: Kommunstyrelsen

Datum för beslut: 2025-06-03

Diarienummer: KS2025/15

Innehåll

1.	Inledning	3
	Syfte och omfattning	3
	Utformning och grunder	3
	Gemensamma hållbarhetsmål	3
2.	Hållbarhetsprinciper i bygg- och anläggningsprojekt	4
3.	Ansvar och genomförande	5

1. Inledning

Sävsjö kommun arbetar för en hållbar utveckling där kommunens investeringar och verksamheter ger största möjliga nytta för samhället, utifrån våra lokala förutsättningar. Bygg- och fastighetsprojekt är en viktig del av kommunens utveckling, och det är avgörande att våra lokaler är funktionella och anpassade för verksamheternas behov. Som ägare av fastigheter och ansvariga för verksamheterna spelar kommunen dessutom en central roll i att nå gemensamma hållbarhetsmål. Varje år avsätts pengar för att bygga om och bygga nytt, projekt som ofta genererar stora mängder avfall och förbrukar mycket energi. Genom att använda hållbara byggmetoder och material, energieffektiva lösningar, skapa hälsosamma miljöer och ta socialt ansvar, strävar kommunen efter att bygga en miljö som gynnar både dagens invånare och kommande generationer.

Syfte och omfattning

Policyn för hållbara byggnader och anläggningar syftar till att underlätta arbetet med att integrera och samordna bredden av hållbarhetsaspekter i bygg- och investeringsprojekt, från planering till färdigställande. Hållbarhetspolicyn ska främja samarbete, både internt och externt, och vara ett stöd för beslutsfattare, entreprenörer och andra som är delaktiga i byggprocessen. Hållbarhetspolicyn omfattar ny- och tillbyggnation, renoveringar och rivningar, och ska vara vägledande i förvaltningen av våra befintliga byggnader och anläggningar.

Utformning och grunder

Policyn är utformad med sikte på gemensamma, politiskt beslutade hållbarhetsmål, ställningstaganden i regionala och kommunala program och etablerade arbetssätt. Principerna i policyn går även i linje med de ökade lagkraven inom energieffektivitet och ökad energiprestanda enligt exempelvis direktivet om energieffektivitet (EED) och direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD). Principerna tar även fasta på portalparagrafen i Plan- och bygglagens (PBL) första kapitel att främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden samt en långsiktigt hållbar livsmiljö.

Gemensamma hållbarhetsmål

Sävsjö kommuns vision är att tillsammans skapa Sveriges mest barnvänliga, gröna och inkluderande kommun. Utöver visionen utgör de globala målen för hållbar utveckling en viktig utgångspunkt för hela kommunkoncernens verksamhet och ingår sedan 2020 i kommunens utvecklingsstrategi. Åtgärder som gör att kommunen bidrar till att nå de globala hållbarhetsmålen ska vara vägledande för projekt och investeringar, så även för bygg- och anläggningsprojekt.

I juni 2023 antog kommunfullmäktige Sävsjös gröna hållbarhetsprogram – 8 mål för ett grönare Sävsjö som alla berör bygg- och investeringsprojekt på olika sätt.

Mål 1: Klimatpositiva Sävsjö

Mål 2: Sävsjö är en fossilfri transportkommun

Mål 3: Energi- och klimatsmart bebyggelse i Sävsjö

Mål 4: Förnybar energiproduktion i Sävsjö

Mål 5: Cirkulär konsumtion och produktion i Sävsjö

Mål 6: En giftfri miljö i Sävsjö

Mål 7: Ökad biologisk mångfald i Sävsjö

Mål 8: Ett klimatanpassat Sävsjö

2. Hållbarhetsprinciper i bygg- och anläggningsprojekt

Sävsjö kommuns fastighetsförvaltningen bygger på långsiktighet (livscykelperspektivet) och effektiv användning av nuvarande fastighetsbestånd. När vi genomför olika bygg- och anläggningsprojekt är ambitionen att bidra till en hållbar och god livsmiljö för människor att leva i.

Nedanstående hållbarhetsprinciper är vägledande vid ny- och tillbyggnation, renoveringar och rivningar inom Sävsjö kommun. Principerna ska också beaktas vid mindre renoveringar, ombyggnader och rivningar som inte utförs i projektform.

- ☐ Vi tar hänsyn till alla tre hållbarhetsdimensioner (ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet) i våra bygg- och anläggningsprojekt.
- ☐ Vid om- och nybyggnation av kommunala fastigheter ska låg miljö- och klimatpåverkan utifrån ett livscykelperspektiv vara vägledande.
- ☐ Vi integrerar energiprestandaförbättrande åtgärder i våra projekt, som minimum i enlighet med lagkrav om energieffektivitet och minskad energianvändning i offentlig verksamhet.¹
- ☐ Vid nyproduktion strävar vi efter en miljöprestanda som lägst motsvarar Miljöbyggnad brons, och vid nyproduktion av förskola eller skola som lägst motsvarar Miljöbyggnad silver.²
- ☐ Vi utreder möjligheten till fossilfri lokal energiproduktion vid nyproduktion och större renoveringar.
- ☐ Vi främjar infrastruktur för hållbar mobilitet så som laddinfrastruktur och cykelparkeringar när så är relevant.³
- ☐ Vi främjar ekosystemtjänster vid nybyggnation och vid ombyggnation som omfattar utomhusmiljön.
- ☐ Klimatanpassning integreras i planeringen av all nybyggnation och ombyggnation.
- ☐ Vid nybyggnation och ombyggnation som omfattar förskole- och skolgårdar säkerställs att lekintensiva områden blir beskuggade.
- ☐ Vi tar hänsyn till barns behov och perspektiv i projekt som berör barn och unga.⁴
- ☐ Vi integrerar jämställdhetsperspektiv och likabehandling i våra projekt.⁵
- ☐ Vid renovering och rivning är vi ett föredöme i ökat återbruk och materialåtervinning.
- ☐ Vi undersöker tidstypisk renovering före utbyte för att främja kulturhistoriska värden.
- ☐ Vi integrerar konstnärlig gestaltning i våra projekt i enlighet med kommunens riktlinjer för offentlig konst.

¹ Införlivning av EU-direktiven: Direktivet om energieffektivitet (EED) och Direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD)

² <https://www.sgbc.se/certifiering/miljobyggnad/anvandarstod-for-miljobyggnad/fragor-och-tekniska-radets-svar/>

³ <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/laddning-av-elfordon/>

⁴ Se Sävsjö kommuns arbete med expertgrupper: [Ta hänsyn till barns perspektiv i beslut - Kom in \(hoglandet.se\)](https://hoglandet.se)

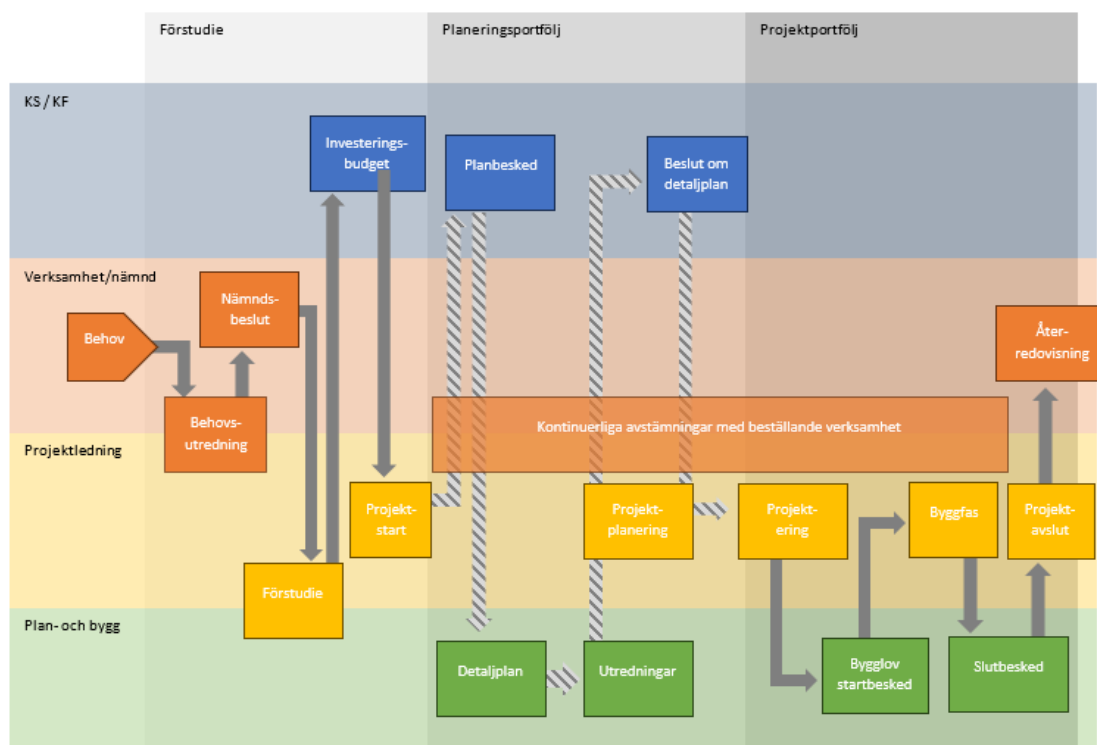
⁵ Se Jönköpings läns jämställdhetsstrategi: <https://utveckling.rjl.se/globalassets/utveckling-i-jonkopings-lan/strategier-och-handlingsplaner/jamstalldetsstrategi/ett-jamstallt-jonkopings-lan-2024-2027.pdf>

3. Ansvar och genomförande

Hållbarhetsprinciperna i policyn ska integreras i den genomförandeprocess som finns beskriven i Riktlinje för investeringsprojekt i Sävsjö kommun. Principerna ska vara förankrade hos beställaren och vägledande redan i behovsutredningen som inleder projektet.

Under förstudien ansvarar projektledningen för att policyn gås igenom och föreslår hur principerna kan beaktas och integreras i det aktuella projektet, innan budget fastställs. På så sätt skapas största möjliga transparens och förutsägbarhet i projektet. Som stöd i arbetet med att identifiera åtgärder och insatser som kan bidra till ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet i våra projekt finns bilaga *Idébank hållbara byggnader och anläggningar* för inspiration.

Utsedd projektledare säkerställer att beslutade åtgärder genomförs under projektets gång och att resultatet redovisas vid projektets slut. Ytterst ansvarig för implementering av hållbarhetsprinciperna i bygg- och anläggningsprojekt är kommunens ledningsgrupp.

Figur 1: Processkarta som visar hur investeringsprojekten ska genomföras i kommunen.